

بررسی سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت (مطالعه موردی: سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲)

(صفحات ۳۵ تا ۶۰)

زهرا خسروانی^۱ * مسعود جعفری نژاد^۲ * علی رضا گلشنی^۳

پذیرش: ۹۶/۰۹/۱۰

دریافت: ۹۶/۰۷/۳۰

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت (سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲) است. سوال اصلی پژوهش این است که آیا سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس در بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ با شاخص‌های سبک زندگی اسلامی-ایرانی مطابقت دارد؟ در راستای یافتن پاسخ به پرسش فوق‌الگویی طراحی گردید که مبانی سبک زندگی کارگزاران سیاسی را از قرآن، سنت معصومین (ع) و عقل گرفته شد. با توجه به این که هسته‌ی اصلی فرهنگ کشور ما را دین تشکیل داده است، توجه به سبک زندگی بومی مستلزم توجه به ظرفیت‌هایی است که در این زمینه در بطن دین نهفته است. لذا با نگاهی به قرآن، سنت معصومین (ع) و عقل می‌توان مؤلفه‌های سبک زندگی اسلامی را یافت و آن را الگو قرار

Z_khosravani@yahoo.com

Jafarinezhad@iaush.ac.ir

Agolshani41@yahoo.com

۱. دانشجوی دکترای علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا؛

۲. استادیار علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا (نوسینده مسئول)؛

۳. دانشیار علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرضا؛

داد. به نظر می‌رسد مؤثرترین و عملی‌ترین روش در تربیت فرد با تمام ابعاد دینی، اخلاقی، سیاسی آن ارائه الگو می‌باشد. روش پژوهش حاضر به دلیل اینکه موضوع سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و مولفه‌های مربوط به آن غالباً کیفی است از روش مصاحبه حضوری و روش دلفی استفاده شده است. نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر مبنای الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت است اما میزان آن از دیدگاه کارمندان، کارگزاران و ارباب رجوع با هم تفاوت دارد. همچنین شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی شامل تقوا، عدالت، امانت داری، تواضع و فروتنی، توجه به کرامت انسان‌ها، صداقت و راستی، ساده زیستی و قناعت، قانون‌مداری، مسئولیت‌پذیری، مشورت و همفکری، تخصص و تعهد در سبک زندگی کارگزاران سیاسی برحسب نوع پاسخگویان (کارمند، کارگزار و ارباب رجوع) در سطح $p < 0.01$ تفاوت معناداری دارد. به این صورت که کارگزاران شاخص‌های سبک زندگی خود را بیشتر از کارمندان و ارباب رجوع بر مبنای الگوی اسلامی - ایرانی ارزیابی کرده‌اند و کارمندان و ارباب رجوع شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی را کمتر گزارش کرده‌اند.

واژگان کلیدی: سبک زندگی، کارگزاران سیاسی، الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، استان فارس.

مقدمه

سبک زندگی از دو واژه سبک (style) و زندگی (life) تشکیل شده است. سبک زندگی اموری است که به زندگی انسان اعم از بعد فردی و اجتماعی، مادی و معنوی او مربوط می‌شود. این امور شامل بینش‌ها (ادراک‌ها و اعتقادات) و گرایش‌ها (ارزش‌ها، تمایلات و ترجیحات) که اموری ذهنی و یا رفتار درونی هستند و همچنین رفتارهای بیرونی و موقعیت‌های اجتماعی هستند. با به‌کارگیری مفهوم سبک زندگی و تعمق در آن می‌توان از هنجارهای پنهان در اذهان، باورها و رفتارهای مردم یک جامعه، سر درآورد و از جهت‌گیری‌ها و الگوهای موجود یا در حال شکل‌گیری، تفسیر واقع‌بینانه‌ای ارائه کرد.

تأثیر تمدن غربی بر سبک زندگی مسلمانان و جامعه ایران بسیار جدی است تا حدی که به صورت الگوهای نسبتاً ثابت و عادات روزمره درآمده است. گسترش شهرنشینی و صنعتی شدن، استفاده روز افزون از پدیده‌های فضای مجازی، جهانی شدن و علوم انسانی غربی وارداتی، نگرش ایرانیان را به سمت الگوهای غربی سوق داده و باعث تغییراتی در سبک زندگی جامعه ایرانی و کارگزاران شده است. این در حالی است که اسلام دارای برنامه و روش روشن برای زندگی است. اصلاح سبک زندگی عموم مردم به ویژه کارگزاران یکی از الزامات پیشرفت و تمدن‌سازی اسلامی است. در نظام توحیدی کارگزاران باید شرایط و ضوابط خاصی برای حاکم شدن در جامعه اسلامی و مدیریت آن داشته باشند تا بتوانند جامعه و انسان‌ها را به رشد و تعالی برای حیات جاویدان برسانند. از این رو رفتار یک مسئول در نظام اسلامی باید با سایر نظام‌های سیاسی متفاوت باشد. براساس نقل معروف «الناس بأمرائهم ائمه بآبائهم» که مردم را به حاکمان نسبت به پدرانشان، شبیه تر می‌داند، رفتار یک مسئول در نظام اسلامی باید طوری باشد که مردم او را الگوی خود قرار بدهند. از آنجایی که رفتار و سبک زندگی رهبران و کارگزاران یک جامعه می‌تواند بیانگر سبک زندگی جامعه خود نیز باشد، مسئله این است که آیا سبک زندگی کارگزاران سیاسی مطابق با الگوی عملی اسلامی ایرانی پیشرفت است؟

این پژوهش با هدف ارائه الگوی سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی

اسلامی - ایرانی پیشرفت انجام شده است. مسئله اصلی در این پژوهش از اینجا نشأت می‌گیرد که کشورها در قالب سیاست‌گذاری‌هایشان تلاش به سوی موفقیت و کامیابی را در دستور کار دارند و موفقیت به جز قرار گرفتن در مسیر بومی پیشرفت کشورها حاصل نمی‌شود. از آن جایی که سبک زندگی بخش اساسی و حقیقی پیشرفت است باید به این امر بیش از گذشته توجه شود. در این راستا یکی از مقولاتی که در سبک زندگی جای تحقیق و بررسی بیشتری دارد سبک زندگی کارگزاران سیاسی است. رفتار درست و سنجیده کارگزاران در استحکام پایه‌های حکومت و ماندگاری آن نقشی اساسی دارد و این کار جز با انتخاب افرادی لایق و شایسته و توجه به تربیت سیاسی مستمر آنان امکان پذیر نیست، چرا که ممکن است مقام و قدرت به تدریج سبب انحراف و یا تغییر ماهیت آنان گردد. بنابراین انتخاب و انتصاب مسئولین رده‌های مختلف اداری و اجرایی، یکی از مسایل مهم و ضروری و از وظایف خطیر حکومت اسلامی است؛ چرا که مهم‌ترین عامل دوام یک نظام و حکومت، فرزاندگی و شایستگی مسئولین و کارگزاران آن نظام می‌باشد. اگر مدیران شایسته و تربیت‌یافته در رأس سازمان‌ها قرار گیرند، کیفیت فعالیت‌های سازمانی به طور فزاینده‌ای بهبود خواهد یافت. زیرا مدیریت شایسته، محور اصلی توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ملت‌ها به شمار می‌آید. بنابراین انتخاب و انتصاب افراد در رده‌های مختلف سازمانی باید براساس معیارها و ملاک‌هایی باشد تا افراد شایسته جهت تصدی پست‌های سازمانی انتخاب و به کار گمارده شوند. از این رو، نظام اسلامی باید با الگوگیری از سبک زندگی اسلامی و ایرانی زمینه و شرایط لازم را برای تربیت سیاسی کارگزاران خود فراهم نماید. گسترش ارزش‌های اسلامی در جامعه برای تمدن‌سازی اسلامی با اصلاح سبک زندگی کارگزاران امکان می‌یابد.

نظر به اهمیت موضوع بر محققان و صاحب نظران است که عزم خود را در دستیابی به الگویی جامع جزم کرده و حرکت نظام مندی را در این راستا آغاز کنند. اما دغدغه اصلی که اسباب پرداختن به تحقیق پیش رو را فراهم کرده است، اهمیت موضوع و خلاءهای موجود در این زمینه است. تمرکز این پژوهش بر کارگزاران سیاسی استان فارس است و لذا سوال اصلی در پژوهش حاضر این است که آیا سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ با شاخص‌های سبک زندگی اسلامی - ایرانی مطابقت دارد؟ از مولفه‌های سبک زندگی فردی و اجتماعی کارگزاران سیاسی در

اسلام تقوا، عدالت، امانت‌داری، تواضع و فروتنی، ساده زیستی و قناعت، توجه به کرامت انسان‌ها (تکریم انسان‌ها)، صداقت و راستی، قانون‌مداری، مسئولیت‌پذیری، مشورت و هم‌فکری، تخصص و تعهد می‌توان اشاره کرد که این مولفه‌های مطلوب سبک زندگی کارگزاران سیاسی از قرآن کریم، سنت معصومین (ع) و عقل استخراج شده است؛ که آنها را برای بررسی سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس مورد مطالعه و بررسی قرار می‌دهیم تا مشخص شود سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس بین سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ چگونه است و آیا با سبک زندگی اسلامی-ایرانی مطابقت دارد؟

۱. ادبیات پژوهش

۱-۲. ادبیات نظری

در این قسمت به تشریح مفهوم سبک زندگی کارگزاران سیاسی و الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت می‌پردازیم. سبک زندگی، روش‌های زندگی را نشان داده به معنای روش خاص زندگی و فعالیت یک شخص یا گروه آمده است. تعاریف سبک زندگی در سه رویکرد اساسی قابل بحث است.

۱- رویکرد جامعه‌شناسانه که سبک زندگی را از جنس رفتار دانسته و ارزش‌ها و نگرش‌ها را کنار می‌گذارد. در این دیدگاه، سبک زندگی چارچوبی منظم از رفتارهای جمعی و فردی است که در عرصه‌هایی خاص از زندگی به صورت نمادین ظهور می‌کند (گیدنز، ۱۳۷۷: ۲۰) و بر محورهای مصرف، اصول اخلاقی، ارزشی و زیباشناختی انسجام می‌یابد (وبلن، ۱۳۸۳: ۱۳) و مستلزم انتخاب از میان عناصر متنوع در دنیای جدید و مدرنیته است (گیدنز، ۱۳۸۷: ۱۲۱). این انتخاب بر محور مصرف و در محدوده‌ی ساختار طبقه و گروه منزلتی است (زیمل، ۱۳۸۲: ۵۶) و گروه‌های منزلت با توجه به اصول مصرف خود از محصولات طبقه‌بندی شده که منجر به هویت بخشی به افراد، طبقات و گروه‌های منزلتی شده و وحدت و تمایز را به همراه دارد سبک خاصی از زندگی را نشان می‌دهند (Weber, 1946: 193).

در همین حال سبک زندگی مجموعه منسجم از رفتارها و فعالیت‌های یک فرد در جریان زندگی روزمره مثل شیوه پوشش، معماری، اوقات فراغت، تغذیه و نوع مناسبات

اجتماعی و فرهنگی است (رحمانی فیروز جاه و سهرابی، ۱۳۹۲: ۲۴) و دو مفهوم دارد:

الف: سبک زندگی شاخصی برای تعیین طبقه اجتماعی است.

ب: سبک زندگی جایگزین طبقه اجتماعی است. در این معنا سبک زندگی، در متن تغییرات فرهنگی مدرنیته و رشد فرهنگ مصرف‌گرایی معنا می‌یابد (چاوشیان، ۱۳۸۱: ۶).

۲- رویکرد فرهنگی سبک زندگی را عنصری متکثر و نامنسجم می‌داند و به شیوه‌ی زمانی و تاریخی تحلیل می‌کند. این تعاریف، نگاهی نمادین به سبک زندگی دارد؛ یعنی مردم در زندگی خود چه می‌پوشند، چه می‌خورند، اوقات فراغشان را چگونه می‌گذرانند چه معنایی از چیزهای مورد استفاده خود افاده می‌کنند. مایلز مطالعات فرهنگی را به نحوی تماشای تلویزیون و استفاده از غذای آماده و اموراتی از این قبیل تعریف می‌کند (Miles, 1998: 11). ژان بوردیو می‌گوید: نابودی کالاها منبع ارزش نمادین جامعه به حساب آمده و سبک زندگی را نشان می‌دهد. از رهگذر مصرف چیزهای اضافی و زاید است که فرد احساس وجود و زندگی می‌کند (بوردیو، ۱۳۹۰: ۴۶-۴۹). جان استوری نقش مصرف را در ایدئولوژی حاکم بر آن می‌داند. ایدئولوژی مصرف چنین القاء می‌کند که معنای زندگی را در آنچه مصرف می‌کنیم باید جست، نه در آنچه تولید می‌کنیم (استوری، ۱۳۸۹: ۲۶۵).

۳- رویکرد روان‌شناسانه که توجه به هدف زندگی، ارزش‌ها و نگرش‌ها را مولد سبک زندگی می‌داند. آدلر سبک زندگی را چنین تعریف می‌کند: دنیایی که انسان در آن زندگی می‌کند سبک زندگی او را می‌سازد. زندگی انسان هم به محیط اطراف او و میزان تأثیرپذیری از آن و هم به هدف و تفسیر او از دنیای خود برمی‌گردد که در امتداد رفتار کودکی اوست (Adler, 1929: 44).

با تأمل و نقد ادبیات موجود، متوجه تکثر معنی و دیدگاه‌هایی هستیم که اولاً از جنبه توصیفی و تبیینی به مسئله پرداخته و ثانیاً فاقد انسجام لازم برای ارائه تعریف واحد هستیم، تا جایی که سوبل تصریح می‌کند: «تقریباً هیچ توافق تجربی یا مفهومی درباره اینکه چه چیز سازنده سبک زندگی است، وجود ندارد» (Sobel, 1987: 2). مفهوم Life Style با مصادیق مد، اوقات فراغت، مصرف، اقتصاد، رقابت، تکثر و تنوع، خودنمایی و رفتارهای متظاهرانه نمایان می‌شود. به عبارت دیگر از طریق نمادهایی شناخته می‌شود که بیانگر ترجیح و انتخاب رفتارها است. بریک می‌گوید: سبک زندگی ریشه در چیزی به

نام «نمادگرایی ظاهر» دارد (Brake, 1980: 14).

با توجه به اینکه تعاریف پیش گفته با رویکردهایی که اتخاذ نموده است در بافت و ساخت فرهنگ غرب ارائه شده است. باید تعریفی از سبک زندگی ارائه گردد که با باورها و ارزشها و رفتارهای برآمده از متن و بطن تعالیم و احکام اسلامی سازگار باشد. از آن جا که جامعه ایران یک جامعه دین دار، دین محور و خدامحور است باید سبک زندگی را هم متناسب با فرهنگ دینی جامعه تدوین کرد. لذا برای رسیدن به سبک زندگی اسلامی باید حیات طیبه را ملاک و معیار خود قرار دهیم که پایه‌های حیات طیبه در قرآن کریم و سنت معصومین (ع) ذکر شده است. که در این راستا به استخراج مولفه‌های سبک زندگی مطلوب کارگزاران سیاسی از دیدگاه قرآن، سنت معصومین (ع) و عقل پرداخته‌ایم که این مؤلفه‌ها شامل: تقوا، عدالت، امانت‌داری، تواضع و فروتنی، توجه به کرامت انسان‌ها (تکریم انسان‌ها)، صداقت و راستی، ساده زیستی و قناعت، مسئولیت‌پذیری، قانون‌مداری، تخصص، مشورت و هم‌فکری و تعهد می‌باشد که باید ملاک و معیار کارگزاران سیاسی قرار بگیرد.

در خصوص مفهوم کارگزاران سیاسی نیز باید گفت: کارگزار در سیستم حکومتی، عبارت از عاملی است که در حوزه‌ی کاری مربوط به خود به انجام یک نقش و ایفای یک وظیفه و تحقق آن می‌پردازد. با تعریفی که از کارگزار، یا عامل درون سیستم حکومتی، نمودیم. می‌توانیم سلسله‌مراتبی را برای کارگزاران در نظام اسلامی و سیستم حاکمیت به گونه‌ی ذیل ترسیم نماییم.

۱- رهبری، به عنوان رئیس اول حکومتی که به ایفای رسالت و کارگزاری عالی مبادرت می‌نماید.

۲- رؤسای قوای دولت، که در رأس هر یک از قوه‌های حاکمیت، کارگزاری نموده و به انجام وظیفه‌ی الهی، در درون سیستم حاکمیت می‌پردازند.

۳- وزیران و کارگزارانی که وابسته به مقام دولت (مقام اجرایی)، به کارگزاری نظام اشتغال دارند.

۴- نمایندگان و کارگزارانی که در مقام تقنینی، به ایفای وظیفه‌ی کارگزاری مبادرت می‌نمایند.

۵- کار گزارانی که در درون تشکیلات دولت (مقام قضایی)، به انجام وظیفه‌ی خدمت‌گزاری مشغولند.

و تمام زیربخش‌ها و زیرمجموعه‌هایی که مشروعتشان را از حاکمیت می‌گیرند و وابسته به هر یک از مجموعه‌های ذکر شده در بالا هستند، چرخه‌ی کارگزارانی حاکمیت اسلامی و دینی را تشکیل می‌دهند. با چنین تصویری، کارگزارانی، همه‌ی سطوح مدیریتی نظام و سیستم حاکمیت را از بالاترین فرد گرفته تا پایین‌ترین در بر می‌گیرد و آنها را به عنوان کارگزاران نظام اسلامی شناسایی می‌کند. کارگزارانی در سیستم حکومت دینی از مکانیسمی ویژه برخوردار است و کاملاً صبغهی دینی دارد و نمی‌تواند همچون سیستم‌های بشری، معطوف به مقوله‌هایی همچون قدرت، سود و لذت باشد، بلکه ساختار کارگزارانی دینی معطوف به ارزش‌ها و سنن الهی و باید‌ها و نباید‌هایی اخلاقی، حقوقی، اجتماعی و سیاسی است که به لحاظ محتوا، آن را از سیستم‌های کارگزارانی بشری کاملاً متمایز و جدا می‌سازد (فارابی، ۱۳۷۹: ۱۸۵).

اما در خصوص تعریف الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت باید گفت: الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، به مجموعه‌ی نظام‌مندی از مفاهیم، اصول موضوعه، قوانین و راهبردها اطلاق می‌شود که در ساختاری منطقی و مبتنی بر مبانی معرفت‌شناختی و هستی‌شناختی اسلام و در چارچوب حقوق و اخلاق اسلامی به تحلیل وضعیت موجود ایران و تبیین وضعیت مطلوب آن و ارائه‌ی راهبردهایی برای تغییر وضعیت موجود می‌پردازد. الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت «نسخه راهبردی که مولفه‌های جهان‌بینی حاکم بر تمدن اسلامی- ایرانی را ارائه می‌دهد» به عبارت دیگر مدلی از خرد و اندیشه‌ی ایرانی می‌باشد برای رسیدن به آرمان اسلامی (امرائی، ۱۳۸۸: ۴۲). الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت قرار است در هم ابعاد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و تمامی شئون نظام جمهوری اسلامی، به مثابه نقشه‌ای جامع، فرا روی سازمان‌ها و مسئولان و مدیران قرار گیرد تا براساس این نقشه ترسیمی (الگوی مطلوب) کشور در تمام جهات خود را به سمت آرمان‌ها و ایده‌آل‌ها به حرکت واداشته، چشم‌اندازهای مدنظر را محقق کند.

همان‌طور که گفته شد، مولفه‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی از منابع قرآن کریم، سیره معصومین (ع) و عقل اخذ شده است. در جدول زیر این شاخص‌ها

آورد شده است:

جدول ۱. مولفه های سبک زندگی کارگزاران سیاسی از منابع قرآن، سیره معصومین (ع) و عقل

ردیف	مؤلفه های سبک زندگی کارگزاران سیاسی	منبع
۱	تقوا	<p>طه، آیه ۱۱۳/اعراف، آیه ۲۶، ۵۹، ۲۶، ۲۰۰، ۲۰۱ / زمر، آیه ۲۸ و ۲۹ / آل عمران، ۱۰۲ / حجرات، آیه ۱۳ / نساء، آیه ۱۳۱ / جمعه، آیه ۲ / القمر، آیات ۵۵-۵۴</p> <p>دشتی، ۱۳۷۹، خطبه ۱۹۸ / خطبه ۱۱۳ / خطبه ۱۶ / خطبه ۱۵۷ / خطبه ۱۵۷، ۲۲۸، ۱۵۷، ۱۵۵، ۱۵۷ / نامه ۵۳، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱ / شریف الرضی، ۱۴۱۴، نامه ۳۵ / نامه ۵۲ / نامه ۶۵ / نامه ۲۱ / نامه ۴۱ / شهیدی، ۱۳۶۸، نامه ۵۳ : ۳۲۵ / نامه ۲۷ : ۲۹۰ / مجلسی، ۱۱۱۱-۱۳۷ / آق، ج ۷۰ : ۲۸۵ / محمدی ری شهری، ۱۳۹۵، ج ۸ : ۱۳۵-۱۳۴ / مطهری، ۱۳۵۴ : ۲۰۰ / محمدی، ۱۳۸۷ : ۱۲۰ / ابن طلوعس، ۱۳۷۳ : ۲۸۳ / محمدی، ۱۳۸۷ : ۱۲۰ / قتال نیشابوری، ۱۳۷۵، ۹۸ : ۹۸ / صدوق، ۱۳۹۲ : ۲۷۶ / شهید ثانی، ۱۳۶۱ : ۹۵ / امام صادق، ۱۴۰۰ : ۳ / محمدی ری شهری، ۱۳۹۳ : ۱۰۹-۱۰۸ / سید رضی، ۱۳۸۱، حکمت ۳۷ / دیلمی، ۱۳۷۳ : ۷۳ / آمدی، ۱۳۹۳ : ۸۵ / متقی الهندی، بی تا : ۳/۳۷۴ / مجلسی، ۱۱۱۱-۳۷ : آق، ج ۷۷ : ۳۸۶ / فقیهی، ۱۳۷۶ : ۲۲ / مطهری، ۱۳۸۹ : ۶۹۲-۶۹۱ / ۱۳۷۲ : ۸۳ / خمینی، ۱۳۶۹، ج ۱۷ : ۹۶ / حقانی زنجانی، ۱۳۷۱ : ۲۹ / ۱۳۸۵ : ۴۰ / رنجبر، ۱۳۹۱ : ۴۱</p>
۲	عدالت	<p>شوری، آیه ۱۵ / مائده، آیه ۸ / انعام، آیه ۶ / حدید، آیه ۲۵</p> <p>ابن ابی الحدید، ۱۳۷۸، ج ۷، ۴۲-۴۱ / ج ۱، ۱۳۷۸ : آق، ۲۷۰ / احسانی، ۱۳۷۹ : ۲۶ / اصلاحی، ۱۳۸۵ : ۳۴ / امام خمینی، ۱۳۷۸، ج ۵ : ۵۳۳ / تمیمی، ۱۳۶۰ : ۱۱ / ثواقب، ۱۳۸۰ : ۱۵۳ / جعفریان، ۱۳۷۶ : ۷۰ / الحدید، ج ۱، ۱۳۸۵ : آق، ۲۶۹ / حکیمی، ۱۳۸۴، ج ۵ : ۲۴۹ / خواجه سروی، اقبال، طباطبائی، ۱۳۹۲ : ۴۰ / خوانساری، ج ۲ : ۹۰ / ج ۳ : ۴۲۰ / ج ۵ : ۱۴۸ / دشتی، ۱۳۷۹، نامه ۵۳ / نامه ۳ / نامه ۵۳ / شریف الرضی، ۱۴۱۴، آق، نامه ۷۶ / نامه ۹۵ / شریف رضی، ۱۳۷۹، نامه ۵۳ / شریف رضی، ۱۳۸۱، نامه ۵۳ : ۴۰۵ / حکمت ۴۳۷ / خطبه ۱۵ / خطبه ۴۳۷ و ۲۲۴ و ۱۶ / نامه ۵۳ و ۹۵ و ۳۳۸ و ۱۷۲ / شمس الدین، ۱۳۶۱ : ۱۹۶ / شهیدی، ۱۳۶۸، نامه ۵۳ : ۳۴۰ / خطبه ۱۲۶ / خطبه ۱۵ / خطبه ۱۶ : ۱۷ / نامه ۵۳ : ۳۴۰ / علیخانی، ۱۳۸۰ : ۶۷ / فیض الاسلام، نامه ۷۰، ص ۱۰۷۲ / نامه ۷۰ : ۶۰۷ / قزوینی، ۱۳۷۱ : ۱۰۰ / گلشنی، ۱۳۸۰ : ۱۶۸ / مجلسی، ۱۴۰۳ : آق، ج ۴ : ۳۲۷ / محمدی ری شهری، ۱۳۶۲ : ۸۱ / محمدی، ۱۳۸۰ : ۱۴۴ / محمودی، ج ۵، نامه ۱۷۲ : ۳۴۸ / ج ۱، خطبه ۵۶ : ۱۹۸ / ج ۴، نامه ۲۵ : ۶۰ / مطهری، ۱۳۵۴ : ۱۱۳ / مطهری، ۱۳۷۷ : ۱۳-۱۰ / معادخواه، ج ۷ : ۳۶۰۴ / مفید، ۱۳۸۳ : ۲۴۱ / شریف رضی، ۱۳۸۱، حکمت ۴۳۷ / آمدی، ۱۳۶۱، ج ۱ : ۲۰ / کلینی، ۱۳۶۵، ج ۷ : ۱۷۵ / مشرف جوادی، ۱۳۸۷ / بخاری، ۱۴۰۷ : آق، ج ۵ : ۲۶۹ / سیری در نهج البلاغه، مطهری ۱۱۱۳ / جاذبه و دافعه علی (ع)، مطهری : ۱۰-۱۳ / شریف الرضی، نامه ۷۶ و ۹۵ / خمینی، ۱۳۷۸ : ۱۴۵ / ۱۳۷۶ : ۷۰ / ۱۳۸۵، ج ۱۱ : ۲۸۶ / ج ۵ : ۸۱ / ج ۳ : ۳۰۴</p> <p>خمینی، ۱۳۵۸، ج ۶ : ۴ / ج ۴ : ۴۴۶ / مطهری، ۱۳۵۴ : ۱۲۴ / سبحانی، ۱۳۶۲ : ۴۰۹ / امیری، ۱۳۹۳ : ۱ / ج ۲۰ : ۳۴۱ / ج ۱۹ : ۳۷۸ / ج ۱۴ : ۲۱۸ / ج ۱۳ : ۱۹۵ / مطهری، ۱۳۹۱ : ۳۴ / ۱۳۷۲ : ۳۱-۳۲ / بهسودی، ۱۴۱۷ : آق، ج ۲ : ۲۶ / رستمی، ۱۳۸۴ : ۱۳۳</p>
۳	امانت داری	<p>انفال، آیه ۲۷ / غافر، آیه ۱۹ / معارج، آیه ۳۲ / مومنون، آیه ۸ / بقره، آیه ۲۸۳ / اعراف، آیه ۶۸ / احزاب، ۷۲ / تکویر، آیه ۲۹ / نساء، آیه ۸۳ / دخان، آیه ۱۸ / قصص، آیه ۲۶</p>

تحلیل نشانه‌شناختی موانع تحقق اقتصاد مقاومتی و ارائه راهکارها.....

ردیف	مؤلفه های سبک زندگی کارگزاران سیاسی	منبع
		یوسف، آیه ۵۵ ابن ابی احدید، ۱۳۸۵ق، ج ۱۲: ۲۰۰ / دشتی، ۱۳۷۹: خطبه ۱۳۱ / نامه ۵ / نامه ۲ / نامه ۱۲ / نامه ۱۴ / دشتی، ۱۳۸۲، نامه ۲۶ / شهیدی، نامه ۴۰ و ۴۲: ۳۱۵-۳۱۳ / فیض الاسلام، ۱۳۷۹، خطبه ۲۲۳: ۷۲۸ / کلینی، ۱۳۶۵، ج ۲: ۱۰۴ / مجلسی، ۱۴۰۴ق، ج ۴۱: ۱۰۵ / محمدی ری شهری، ۱۳۶۲، ج ۱: ۲۱۴ / محمودی، ج ۳، خطبه ۷۶: ۲۸۶ / ج ۵، نامه ۱۲۰: ۳۳ / امینی، ۱۳۸۷ق، ج ۸: ۲۹۱ / مجلسی، ۱۴۰۴ هـ ج ۷۷: ۸۹ / حرانی، ۱۳۹۴: ۳۱۶ / کلینی، ۱۳۶۵، ج ۵: ۱۳۴ / عاملی، ۱۴۰۴ هـ ج ۱۹: ۶۵ / ابن هشام، ۱۳۹۲، ج ۳: ۳۵۴-۳۵۳ / کلینی، ج ۲، آیه ۱۰۵ / مجلسی، ۱۴۰۳ق، ج ۷۵: ۱۷۱ / میزان الحکمه، ج ۱: ۲۱۴ / شهیدی، نامه ۴۰ و ۴۲ / فیض الاسلام، خطبه ۲۲۳ / خمینی، ۱۳۷۸، ج ۱۷: ۲۳۸ / خمینی، ۱۳۶۲، ج ۲: ۳۰ / ج ۱۸: ۷۸-۷۹ / ج ۱۷: ۲۳۸ / طباطبایی، ج ۱۶، ۱۴۱۷ق: ۳۷۰: / قراملکی، ۱۳۸۲: ۱۳۷ / حیدری نهند، ۱۳۸۵: ۷۳ / موسوی، ۱۳۹۱: ۷۹
۴	تواضع و فروتنی	شعراء آیه ۲۱۴، ۲۱۵ / اسراء، آیه ۲۴، ۳۷ / حجر، ۸۸ انصاری، ۱۳۷۶: ۲۵ / دشتی، ۱۳۷۹: حکمت ۱۱۳ / خطبه ۱۹۳ / خطبه ۲۱۶ / دشتی، ۱۳۶۸، نامه ۵۳ / نامه ۵۳ / شریف الرضی، ۱۴۱۴ق، حکمت ۴۰۲ / خطبه ۶۰۲ / نامه ۱۵ / نامه ۱۵ / نامه ۱۲ / نامه ۳۵ / نامه ۳۵ / نامه ۶۲ / نامه ۷۲ / نامه ۸۱ / نامه ۶۷ / حکمت ۳۷ / خطبه ۶۱۲ // شهیدی، خطبه ۲۱۶: ۲۵۰ / نامه ۱۳۶۸: ۵۳: ۳۲۶ / عبد خدایی، ۱۳۷۹: ۱۸۰ / فیض الاسلام، ۱۳۶۶، نامه ۵۳: ۱۰۹ / نامه ۶۹ / ۱۰۶۷ / نامه ۴۶، ۹۷۶ / مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۷۵: ۱۲۶ / خمینی، ۱۳۶۸: ۹۵-۹۶ / محمد الدلمی، ۱۳۹۸ق: ۱۱۵ طباطبایی، ۱۴۱۶ق: ۱۱۸ / کلینی، ۱۳۶۳، ج ۲: ۱۰۳ / فیض الاسلام، نامه ۴۶ / شهیدی، نامه ۵۳ / شریف الرضی، نامه ۶۷ و ۱۵ و ۱۲ و ۳۵ // صحیفه امام، ج ۸: ۲۳۲ / امام خمینی، ۱۳۶۳، ج ۱۸: ۱۸۶ / خمینی، ۱۳۷۸، ج ۸: ۲۳۳-۲۳۲ / ۱۳۷۸، ج ۱۸: ۳۷۸ / ج ۱۷: ۲۵۱ / خمینی، ۱۳۶۲، ج ۱۸: ۲۰۱ / ج ۴: ۳۵۸: ۳۱۵ / خمینی، ۱۳۸۵، جلد ۱۲: ۳۶۲ / جلد ۱: ۱۰۹ / ج ۱۸: ۲۰۹ / ج ۱۱: ۳۴ / ج ۱۴: ۴۷۴
۵	توجه به کرامت انسانها (تکریم انسانها)	اسراء، آیه ۷۰ / الحجر، آیه ۲۹ / بقره، آیه ۳۰، ۳۱ / نحل، آیه ۱۲ / حجرات، آیه ۱۳ / مؤمنون، ۱۴ / آمدی، ۱۳۸۱: ۴۴۱ / ج ۱، ۳۷۱ / ج ۱، ۲۹۴ / آیتی، نامه ۵۳: ۳۲۶ / برزگر، ۱۳۸۴: ۹۵ / دشتی، ۱۳۷۹: خطبه ۱۷۶ / نامه ۵۳ / نامه ۵۳ / نامه ۱۸ / همان، نامه ۵۳ / نامه ۶۷ / نامه ۲۷ / رشاد، ۱۳۸۰: ۳۶-۳۴ / سروی، اقبال، ممقانی، ۱۳۹۲: ۴۶ / فیض الاسلام، ۱۳۶۶، نامه ۵۳ / نامه ۲۷ / آل عمران، آیه ۱۵۹ / مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۹: ۲۰۲ / محمدی ری شهری، ۱۳۶۲، ج ۴: ۱۵۶ / طبرسی، ۱۳۹۲ق: ۱۴ / دلشاد تهرانی، ۱۳۸۳: ۹۱ / اسراء، آیه ۷۰ / ابن منظور، ۱۳۷۵: ۲۶۳-۲۶۲ / نهج البلاغه، نامه ۷۶: ۱۸، ۵۳ / صحیفه امام، ج ۹: ۲۸۹ / خمینی، ۱۳۷۸، ج ۹: ۲۸۹ / ج ۱۱: ۳۹۱ / ج ۹: ۳۷۱ / ج ۱۸: ۳۲۴ / خمینی، ۱۳۷۲: ۱۳۹ / روزبه، ۱۳۸۹: ۹۷ / ملکی، ۱۳۹۲: ۲۱۲ / وجدانی، ۱۳۶۲-۱۳۶۴: ۷۳ / الهامی نیا، ۱۳۸۴: ۱۹۶ / مطهری، ۱۳۷۹: ۲۲۷ / ۳: ۲۳۱ / ۱۳۹۲: ۲۳۱
۶	صداقت و راستی	بقره، آیه ۱۷۷ / توبه، آیه ۱۱۹ / یونس، آیه ۲ / زمر، آیه ۳۳ / نساء، آیه ۲۲ / قمر، آیه ۵۵ / احزاب، آیه ۲۳، ۳۵ / شعراء، ۸۴ / آل عمران، ۱۷، ۱۵۲ / اسراء آیه ۸۰ / انفال، ۳۴ / مائده، ۷۵ / ۱۱۹ / مریم، ۴۱ / ۵۶ / اصف، آیه ۲، ۳ آمدی، ۱۳۷۳، ج ۱: ۱۷۹ / ج ۴: ۳۶۳ / ج ۴: ۲۹۶ / ج ۵: ۲۷۸ / ج ۳: ۱۰۷ / ج ۱: ۱۲۵ / ج ۴: ۳۶۳ / جلد ۵: ۲۷۸ / ج ۳: ۱۴۳ / ج ۴: ۴۰ / درایتی، ۱۳۷۸: ۲۱۸ / دشتی، ۱۳۷۹، نامه ۲۶ / طبری، ۱۳۶۹: ۳۰۱-۲۹۷ / موسوی، ۱۳۹۱: ۸۹ / نهج البلاغه، حکمت ۴۵۸ / خطبه ۸۶ / خطبه ۱۷۵ / قمی، ۱۳۴۴ق: ۴۳۷ / حرانی، ۱۴۰۴ق: ۴۶ / طوسی، ۱۴۱۴ق: ۶۷۶ / برقی، بی تا: ۱۱۱۸ / ابروانی، ۱۳۹۰: ۱۱۵

ردیف	مؤلفه های سبک زندگی کارگزاران سیاسی	منبع
		کلینی، ۱۳۶۷، ج ۲: ۳۳۹/ خمینی، ۱۴۱۰ق، ج ۲: ۶۰/ طوسی، ۱۳۶۵، ج ۲: ۱۲۲/ واسطی، ۱۳۷۶: ۲۱/ متقی هندی، بی تا، ج ۳: ۶۲۳/ سید رضی، ۱۳۶۶: ۱۱۷۵/ مصباح الشریعه، ۱۳۸۶: ۲۲۶/ کلینی، ۱۳۶۵، ج ۲: ۸۶/ مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۷: ۲۴۸/ صبحی صالح، خطبه ۱۷۵/ غرر الحکم و درر الکلم، ج ۱: ۱۲۵/ صحیفه امام، ج ۹: ۴۴۱/ همان: ج ۱۳: ۵۱۷/ ج ۱۹: ۵۶/ محمدی، ۱۳۸۰: ۱۷۴
۷	قناعت و ساده زیستی	اعراف، آیه ۳۱ و ۳۲/ انعام، آیه ۱۴۱/ غافر، آیه ۴۳/ فرقان، آیه ۶۷/ بقره، ۱۴۳/ دشتی، ۱۳۷۹: نامه ۴۵/ خطبه ۱۵۹/ حکمت ۱۰۳/ سبحانی، ۱۳۷۳: ۴۰۳/ صالح، خطبه ۲۰۹/ فرضی شوب، شاه قاسمی، فرضی شوب، ۱۳۹۲: ۱۷۰/ فیض الاسلام، ۱۳۶۶، نامه ۴۵: ۹۷۳/ مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۱۷: ۱۴۷/ انصاری، ۱۳۷۶: ۲۴/ محمد الدیلمی، ۱۳۹۸ق: ۱۱۵/ الفضل الطبرسی، ۱۳۹۲ق: ۱۶/ طالی، ۱۳۹۴: ۹/ بیهقی، بی تا: ۷/ فرضی شوب، شاه قاسمی، ۱۳۹۲: ۱۷۱/ امام خمینی، ۱۳۸۷، ج ۸: ۱۲۷/ کرمی فریدنی، ۱۳۸۴: ۳۷۸/ دلشاد تهرانی، ۱۳۸۶: ۶۵-۵۵/ دیلمی، ۱۳۷۴: ۵۱۱/ حر عاملی، ۱۴۰۳ق: ۷۹/ دشتی، ۱۳۸۲، خطبه ۱۶۰/ فیض الاسلام، نامه ۴۵/ صبحی صالح، خطبه ۲۹۹/ صحیفه امام، ج ۲۱: ۱۹۰// باقری، ۱۳۷۸: ۱۵۸/ خمینی، ۱۳۷۹، ج ۱: ۱۶۲/ ج ۷: ۱۴۶/ خمینی، ۱۳۸۷: ۱۷۳/ ج ۲۱: ۱۹۰/ ۱۳۶۴، ج ۱۸: ۱۴/ ذاکری، ۱۳۸۹: ۶۳/ طالی، ۱۳۹۴: ۱۰۴/ قاسمی، ۱۳۸۵: ۲۱۱/ محمودی، ۱۳۸۵: ۴۹/ مطهری، ۱۳۸۱: ۲۱۴/ وجدانی، ۱۳۶۲: ۲۹-۳۰/ مردانی نوکنده، ۱۳۹۲: ۶۵
۸	مسئولیت پذیری	اسراء، آیه ۳۴ و ۳۶/ احزاب، آیه ۷۲/ قیامت، آیه ۴۶/ انفال، آیه ۲/ ایزدی فرد، ۱۳۸۹: ۱۱/ حرانی، ۱۴۰۴ق: ۲۹۸/ فیض الاسلام، ۱۳۶۶، نامه ۴۷: ۹۹۷/ نامه ۵۳: ۹۹۳/ محمدی ری شهری، ۱۴۰۵ق: ۱۸۲/ نهج البلاغه، خطبه ۱۰۵ و نامه ۲۶ و ۴۶/ خطبه ۱۵۷: ۴۹۹/ نامه ۵۳/ حکمت ۹۸، ۱۳۴، ۲۴۴، ۲۵۷، ۳۳۰، ۴۷۸، ۴۴۶/ خطبه ۱۷۵/ کلینی، بی تا، ج ۲: ۱۶۳/ کرمی فریدنی، ۱۳۸۴: ۱۹۱/ حکیمی، ۱۳۹۴: ۱۸۵-۱۸۴/ فیض الاسلام، نامه ۴۷ و ۵۳، حکمت ۱۳۴، ۹۸// صحیفه امام، ج ۲: ۳۴/ وصیت نامه امام، ۵۴// شیخ زاده، ۱۳۹۲: ۲۰۳/ خمینی، ۱۳۶۹: ۵۴/ وجدانی، ۱۳۶۲: ۴۹/ الهامی نیا، ۱۳۸۴: ۲۴۲/ نگارش و نصر آبادی، ۱۳۸۱: ۷۶/ وجدانی، ج ۱، ۱۳۶۲: ۱۰۵/ خمینی، ۱۳۷۸، ج ۲: ۳۴/ ج ۷: ۲۵۹/ ج ۱۰: ۱۷۶/ ج ۱۲: ۴۲۷/ ج ۱۶: ۴۱۰/ ج ۱۷: ۳۲۳/ ابوطالی، ۱۳۸۹: ۲۹/ موسوی، ۱۳۹۱: ۸۹
۹	قانون مداری	نساء، آیه ۶۵ و ۱۰۵/ نور، آیه ۴۸، ۴۹/ مائده، آیه ۴۸/ بقره، آیه ۲۱۳/ فیض الاسلام، ۱۳۶۶، نامه ۶۰: ۱۰۴/ نامه ۴۳: ۹۶۱/ نهج البلاغه، نامه ۵۳/ نامه ۴۱/ مجلسی، ۱۴۰۴ق: ۵۶/ حق پناه، ۱۳۷۷: ۲۵۸/ نوعی، ۱۳۷۹: ۱۱۷/ سبحانی، ۱۳۷۰: ۳۹۱/ مجلسی، ۱۴۰۳ق: ۱۶: ۲۶۲/ دشتی، ۱۳۸۲، خطبه ۹۴: ۱۲۴/ مهدوی کنی، ۱۳۸۰، ج ۱۰: ۵۷۰/ صدوق، ۱۳۴۸، ج ۱: ۸۷/ مجلسی، ۱۴۰۳ق: ۷۴: ۱۰۹/ کلینی، ۱۳۶۳، ج ۲: ۱۴۴/ دلشاد تهرانی، ۱۳۷۳: ۴۵۷/ فیض الاسلام، نامه ۴۳ و ۶۰/ صحیفه امام، ج ۱۴: ۴۵۵/ خسروی، ۱۳۹۱: ۴۲/ خمینی، ۱۳۷۸، ج ۱۴: ۴۵۵/ ج ۱۸، ۷۸-۷۹/ ج ۱۳: ۱۹۶/ ج ۱۱: ۵۲۲/ ج ۱۱: ۲۲/ ج ۴: ۲۶۶/ هدایتی، ۱۳۸۷: ۱۸۵/ حرانی، ۱۳۹۴: ۲۱۴
۱۰	تخصص	بقره، آیه ۷۴۲/ یوسف، آیه ۵۵/ نمل، آیه ۹۳/ قصص، آیه ۶۲/ سوره انبیاء، ۱۰۷/ معادینخواه، ۱۳۷۳: حکمت ۶۴۶/ حکمت ۹۷۳/ دشتی، ۱۳۸۴، نامه ۵۳/ امینی، ۱۳۸۷ق، ج ۸: ۱۹۲/ مجلسی، ۱۴۰۳ق: ۳۲: ۵۷// دلشاد تهرانی، ۱۳۸۶: ۳۶/ سوره توبه/ ۱۲۸/ خمینی، ۱۳۶۲، ۱۸: ۲۰۴/ خمینی، ۱۳۵۷: ج ۳: ۴۶/ کوشکی، ۱۳۷۹: ۱۰۴/ پور عزت، ۱۳۹۰/ آشتیانی، ۱۳۷۹: ۲۱۷

ردیف	مؤلفه های سبک زندگی کارگزاران سیاسی	منبع
۱۱	مشورت و هم فکری	شوری، آیه ۸، ۳۲، آل عمران، آیه ۱۵۹ دستی، ۱۳۸۴، خطبه ۵۳ / خطبه ۵۴ / حکمت ۳۲۱، ۱۵۲ و ۱۶۴ و ۳۲۱ و ۵۴ / مفید، ۱۳۸۳: ۱۴۵ / مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۳۸: ۱۸۰ / طباطبایی، ۱۴۱۷، ج ۴: ۵۸ / فراتی، ۱۳۸۹: ۱۰۶-۱۰۵ / قاضی زاده، ۱۳۸۴: ۲۰-۲۸ / مقریزی، ۱۴۲۰، ج ۲: ۲۸۱-۲۷۹ / استادی، ۱۳۶۰: ۳۵-۳۱ / سبحانی، ۱۳۶۲: ۳۹- ۲۸ / ابن شعبه حرانی، ۱۳۶۹: ۷ / دلشاد تهرانی، ۱۳۸۳: ۲۲۰ / قمی، ۱۳۴۴، ج ۱۸: ۷۱۸ / ارسطو، ۱۳۷۸: ۲۸-۲۸ / خمینی، ۱۳۵۷: ۸۷ / خمینی، ۱۳۶۲، ج ۱۸: ۵۴۰ / خمینی، ۱۳۷۵: ۱۲۵ / خمینی، ۱۳۷۸، ج ۲۱: ۴۲۲-۴۲۰ / ج ۵: ۴۳۶ / ج ۲: ۶۶۵ / ج ۱۰: ۳۱۰ / ج ۲۱: ۱۰ / ج ۲۱: ۱۷۹ / همان، ج ۱۲: ۳۴۴ / خمینی، ۱۳۷۸، ج ۷: ۳۴-۳۳ / ج ۲۱: ۱۷۷: ۱۸ / ج ۴: ۴۰۳ / ج ۴: ۲۶۶ / ج ۱۱: ۳۴ / ج ۱۳۶: ۴۱ / ج ۱۸: ساعی، ۱۳۸۲: ۲۲۳ / قربانزاده، ۱۳۸۱: ۱۹۹ / کتاب های مجله حوزه، ۱۳۷۸: ۱۹۰
۱۲	تعهد	اسراء، آیه ۴۳ / رعد، آیه ۵۲ / بقره، آیه ۷۷ / مومنون، ۱-۸ / نمل، آیه ۲۸، ۳۹ / یوسف، آیه ۵۵ نهج البلاغه، بی تا: ۴۴۲ / ابن ابی الحدید، ۱۳۳۷: ۲ / ۱۱۳ / مفید، ۱۳۹۹: ۱۴۵ / آمدی، ۱۳۶۶: ۲۵۱ / همان: ۲۵۲ / مکارم شیرازی، ۱۳۷۴: ۱۱ / سجادی، ۱۳۸۷ / خمینی، ۱۳۷۸، ج ۱۹: ۵ / کوشکی، ۱۳۷۹: ۹۰-۸۹ / شهید مطهری، ۱۳۶۸: ۱۳۷ / چلبی، ۱۳۷۵: ۱۳۳ / عظیمی، ۱۳۹۲: ۱۲۰- ۱۱۹

۲-۲. ادبیات تجربی

اژدری (۱۳۹۴) در مقاله‌ای با عنوان «بررسی مؤلفه های سبک زندگی از نگاه اسلام و ائمه (ع) و مقایسه آن با سبک زندگی سرمایه‌داری» به بررسی مؤلفه‌های سبک زندگی اسلامی از طریق مقایسه آن با سبک زندگی سرمایه‌داری پرداخته است. که ابتدا سبک زندگی را از دو دیدگاه اسلامی و سرمایه‌داری تعریف کرده است و سپس برای درک بهتر این مفهوم، مؤلفه‌هایی از قبیل الگوی مصرف، اوقات فراغت، فرهنگ عمومی، ساختار اقتصادی، ساختار اجتماعی، خانواده، تعلیم و تربیت، ارزش‌ها، علم، هویت و دینداری، در دو جامعه اسلامی و سرمایه‌داری مورد بررسی قرار داده است.

سید پورآذر (۱۳۹۲) در مقاله‌ای با عنوان «مؤلفه‌های اخلاقی مصرف در سبک زندگی کارگزاران» به مؤلفه‌های اخلاقی که در اصلاح الگوی مصرف تاثیرگذار است و در روایات معصومین (ع) ذکر شده است اشاره می‌کند که شامل: میانروی، قناعت، زهد است و به بررسی روش مصرف در سبک زندگی معصومین (ع) و دلیل تفاوت روش مصرف در سبک زندگی معصومین (ع) پرداخته و امام علی (ع) را به عنوان الگوی کارگزاران در مصارف زندگی معرفی می‌کند، همچنین به آثار ساده‌زیستی

کارگزاران و مظاهر ساده زیستی در معیشت کارگزاران که شامل اکتفا بر ضروریات، پرهیز از ویژه‌خواری، فروتنی و گشاده‌رویی با تهی‌دستان است پرداخته است.

خطیبی (۱۳۹۲) در مقاله‌ای با عنوان «مروری بر شاخص‌های سبک زندگی اسلامی» بر مولفه‌های سبک زندگی اسلامی در بعد فردی عبارتند از: برنامه‌ریزی نیکو و برنامه‌های نیکو، نیکو‌گفتاری و کارهای نیکو، نیکو‌خوری و خوراک نیکو و نیک‌خواهی و رویاها نیکو و مفاهیم دیگری همچون سلوک متواضعانه و در عین حال عزتمندانه، سلوک متعبدانه، عادلانه، متعادلانه، صادقانه، مسئولانه، مجاهدانه از مولفه‌های سلوک اجتماعی عاقلانه شمرده می‌شوند که معتقد است مجموع این مولفه‌ها، حیات طیبه انسانی و سبک زندگی اسلامی را تشکیل می‌دهند.

فائق (۱۳۹۳) در مقاله‌ای با عنوان «آسیب‌شناسی اخلاق سیاسی کارگزاران حکومت از دیدگاه نهج البلاغه» بیان می‌کند که کارگزاران حکومتی، به دلیل برخورداری از منصب و جایگاه حکومتی ممکن است دچار آفات و آسیب‌هایی شوند. این آسیب‌ها به آسیب‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و اعتقادی تقسیم می‌شود که به شناخت این آسیب‌ها با عنایت به سیره سیاسی امام علی (ع) پرداخته شده است. مهمترین مصداق‌هایی که امام علی (ع) در نهج البلاغه مورد توجه و تأکید قرار داده‌اند، عبارت است: از سازش‌کاری، وابستگی به بیگانگان، دنیا‌طلبی و بی‌توجهی به اصل مشورت است که به توضیح هر یک از این موارد پرداخته است.

فرضی شوب (۱۳۹۲) در مقاله‌ای با عنوان «مؤلفه‌های سبک زندگی با نگاهی به سیره و سخنان پیامبر (ص)» به تعریف سبک زندگی، آسیب‌شناسی سبک زندگی معاصر، مؤلفه‌های سبک زندگی غربی ماده‌گرایی، مؤلفه‌های سبک زندگی اسلامی با تکیه بر سیره و سخنان پیامبر (ص) از جمله: بخشش و گذشت، عفو و گذشت در میدان جنگ، عفو اسرا و بی‌پناهان، عفو افراد خانواده و گذشت از خطای همسر و فرزندان، عفو در اجرای حدود الهی، صلح و رحم، کمک‌رسانی به خویشان، اعتدال و میانه‌روی، میانه‌روی در تهیه اسباب زندگی و دوری از تجمل‌گرایی، ساده‌زیستی، رعایت حقوق مردم، رعایت حقوق مالی، حفظ منزلت، آبرو و آسایش، صبر و ... پرداخته است.

برزگر (۱۳۹۵) در مقاله‌ای با عنوان «شاخص‌های مطلوب سبک زندگی کارگزاران

نظام مردم سالار دینی ایران» به بررسی شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران از دیدگاه نهج البلاغه به عنوان منبع معرفتی در اندیشه سیاسی اسلام و سیره حضرت علی (ع) به عنوان الگوی کارگزار حکومتی در اسلام پرداخته است که با روش تحلیل محتوا، در سه بعد اعتقاد، اخلاق و رفتار سیاسی استخراج شده است.

رستمی (۱۳۹۲) در مقاله «نگاهی به نظریه‌های سبک زندگی» به تعریف سبک زندگی، مولفه‌های سبک زندگی، طبقه و سبک زندگی و به نظریه‌های تورشتاین، ویلن، جورج زیمل، مارکس وبر، پیر بوردیو در مورد سبک زندگی می‌پردازد.

حسین شریفی (۱۳۹۱) در کتابی با عنوان «همیشه بهار، اخلاق و سبک زندگی اسلامی» پس از معنانشناسی آداب و سبک زندگی به مباحث بنیادین و بیان مبانی پرداخته شده و سپس حوزه‌های مختلف زندگی از منظر دین به تفصیل ذکر شده است: سبک زندگی اسلامی در اوقات فراغت، در شادی و نشاط، در علم‌آموزی، در ارتباط با دیگران، در روابط خانوادگی و در کسب و کار می‌پردازد.

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود پژوهش‌های فوق صورت پذیرفته، اما وجه تمایز پژوهش حاضر با کارهای گذشته، ارائه مولفه‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی طبق نظارت نخبگان این حوزه و تبیین و توصیف هر مولفه، طراحی الگوی سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر مبنای الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت، استفاده از روش‌های کمی و کیفی برای رسیدن به نتایج پژوهش، همچنین تمرکز این پژوهش بر کارگزاران سیاسی استان فارس می‌توان ذکر کرد. با عنایت به مطالعات موجود و بررسی و مرور سوابق پژوهشی، مشخص می‌شود که کار پژوهشی و یا مطالعاتی مبنی بر بررسی سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس در دوره سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ انجام نشده است.

۲. روش پژوهش

با توجه به تحولات پارادایمیک در حوزه روش‌شناسی در دهه‌های اخیر و توجه اغلب روش‌شناسان حوزه علوم انسانی به روش تلفیقی به عنوان ترکیب رویکردهای کمی و کیفی و با عنایت به موضوع این پژوهش در مورد سبک زندگی و الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت که بیشتر امری کیفی است روش تلفیقی (آمیخته) نسبت به پژوهش‌های یک بعدی برتری دارد. در زمینه‌ی عنوان پژوهش، هر دو نوع روش کمی و کیفی قابل

انجام است. کیفی بودن ماهیت پژوهش اقتضا می‌کند که از روش‌های تجزیه و تحلیل کیفی نظیر مصاحبه‌های میدانی نیز در کنار روش کمی نظیر تجزیه و تحلیل داده‌های پرسشنامه استفاده گردد. از طرفی تحقیق در مورد سبک زندگی و الگوی پیشرفت یک نوع تحقیق توصیفی و تبیینی است که یکی از مهم‌ترین روش‌های تحقیق توصیفی، تحقیق پیمایشی یا زمینه‌یابی است.

۳. تکنیک گردآوری اطلاعات

ابزار اصلی گردآوری اطلاعات در این پژوهش شامل مطالعات کتابخانه‌ای، بررسی اسناد و مدارک، پرسشنامه در سه سطح کارگزاران، کارمندان و ارباب رجوع می‌باشد. هم چنین جهت استخراج مبانی سبک زندگی کارگزاران سیاسی، از قرآن، سنت معصومین (ع) و عقل استفاده شده است.

روش نمونه‌گیری با استفاده از روش دلفی و استفاده از نظرات نخبگان و صاحب نظران و اینکه در هر مرحله از روش دلفی، ۱۵ نفر کفایت دارد، لذا به صورت تصادفی و در دسترس اقدام به نمونه‌گیری از بین نخبگان شده است و در سه مرحله و در هر مرحله ۱۵ نفر از نخبگان مورد توجه قرار گرفته است و در نهایت به نمونه‌ای ۴۵ نفری تحلیل شده است. جامعه آماری این تحقیق کارگزاران سیاسی استان فارس از سال ۱۳۹۶-۱۳۹۲ را شامل می‌شود. تعداد ۵۰۹ نفر از افراد جامعه آماری به صورت نمونه براساس محاسبه حجم نمونه آماری برابر فرمول کوکران مشخص گردید. روش انتخاب جامعه نمونه بدین گونه بوده است که ابتدا فهرست شهرستان‌های استان فارس لیست شدند و از میان آنها پنج شهرستان استان فارس شامل: کوار، کازرون، مرودشت، نورآباد، شیراز به قید قرعه انتخاب گردیدند. پس از انتخاب شهرستان‌ها، جامعه نمونه به سه قسمت کارگزاران، کارمندان، ارباب رجوع تقسیم شدند که تعداد ۱۳۸ پرسشنامه برای کارگزاران، تعداد ۱۷۲ پرسشنامه برای کارمندان و تعداد ۱۹۹ پرسشنامه به ارباب رجوع اختصاص یافت و به صورت تصادفی توزیع و جمع‌آوری گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمارهای استنباطی از قبیل آزمون t تک نمونه‌ای و t مستقل، تحلیل واریانس یک طرفه برای آزمون فرضیه‌های اصلی و فرعی مورد نظر و تعیین رابطه معناداری میان آنها بهره‌برداری شده است.

جهت بررسی روایی در این پژوهش برای انتخاب صحیح مولفه‌ها ابتدا پرسشنامه‌ای تهیه شد و توسط ۳۰ تن از اساتید و صاحب‌نظران تکمیل شد، که آن‌ها از بین مولفه‌های معرفی شده به ۱۲ مورد مولفه که بالاترین امتیاز را به خود اختصاص داده بودند برگزیده شدند و این مولفه‌ها برای پرسشنامه نهایی پژوهش استفاده شدند. پس از تدوین پرسشنامه نهایی در چندین مرحله از اساتید در مورد سوالات پرسشنامه نظرخواهی شد و سرانجام پرسشنامه نهایی آماده شد. هم‌چنین در این پژوهش به منظور برآورد ضریب پایایی ابزار آزمون از روش «آلفای کرونباخ» استفاده شده است. از ضریب مذکور معمولاً برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه‌گیری از جمله پرسشنامه یا آزمون‌هایی که خصیص‌های مختلف را اندازه‌گیری می‌کند، استفاده می‌شود. در تحقیق حاضر، ضریب آلفای محاسبه شده برای کل پرسشنامه با توجه به اینکه از مقدار ۰/۸ بسیار بیشتر است لذا با اطمینان بالایی پایایی پرسشنامه‌ی تحقیق تأیید می‌گردد. لازم به ذکر است که کلیه ضرایب آلفای محاسبه شده برای مؤلفه‌ها نیز از مقدار ۰/۸ بیشتر بوده و نشان از پایایی بالای ابزار اندازه‌گیری می‌باشد.

۴. تجزیه و تحلیل داده‌ها

در جدول زیر داده‌های توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است

جدول ۳. تجزیه و تحلیل داده‌های توصیفی

متغیرها	گروه‌ها			
	کارمندان	کارگزاران	ارباب رجوع	
شهر	شیراز	۴۴	۴۵	
	کازرون	۶۰	۵۸	
	مرودشت	۲۳	۳۲	
	نورآباد	۲۰	۲۷	
	کوار	۲۵	۳۷	
	کل	۱۷۲	۱۳۸	۱۹۹
گروه سنی	۳۰ سال و کمتر	۲۴	۱	۵۰
	۳۱ تا ۳۵ سال	۵۱	۱۳	۵۸
	۳۶ تا ۴۰ سال	۴۲	۲۰	۴۶
	۴۱ تا ۴۵ سال	۲۹	۳۹	۲۵
	بیشتر از ۴۵ سال	۲۴	۶۳	۱۸

متغیرها	گروهها		
	کارمندان	کارگزاران	ارباب رجوع
نظر	بدون پاسخ	۲	۲
	کل	۱۷۲	۱۳۸
	مجرد	۳۸	۸
	متاهل	۱۱۴	۱۲۸
	بدون پاسخ	۲۰	۱۰
	کل	۱۷۲	۱۳۸
جنسیت	مرد	۱۰۳	۱۲۲
	زن	۵۹	۶
	بدون پاسخ	۱۰	۵
	کل	۱۷۲	۱۳۸
تحصیلات	دیپلم	۱۰	۱۲
	کاردانی	۱۲	۵۲
	کارشناسی	۸۲	۶۹
	کارشناسی ارشد	۶۱	۰
	بدون پاسخ	۰	۴
	دکتر	۷	۱
	کل	۱۷۲	۱۳۸
	کل	۱۷۲	۱۳۸
سابقه شغلی	۱ تا ۵ سال	۴۰	۲
	۶ تا ۱۰ سال	۴۷	۱۳
	۱۱ تا ۱۵ سال	۳۷	۲۱
	۱۶ تا ۲۰ سال	۱۹	۲۶
	۲۰ سال به بالا	۲۷	۷۶
	بدون پاسخ	۲	۰
	کل	۱۷۲	۱۳۸

جدول ۳ نشان می‌دهد که ۱۷۲ نفر از پاسخگویان کارمند، ۱۳۸ نفر کارگزار و ۱۹۹ نفر ارباب رجوع می‌باشند که در پنج شهر استان فارس (شیراز، کازرون، مرودشت، نورآباد و کوار) توزیع شده‌اند. از نظر توزیع گروه سنی، در بین کارمندان بیشترین توزیع ۵۱ نفر در گروه سنی ۳۱ تا ۳۵ سال بودند، در بین کارگزاران ۶۳ نفر بیشتر از ۶۵ سال سن و بیشترین ارباب رجوعان در سن ۳۱ تا ۳۵ سال قرار داشته‌اند. همچنین این جدول نشان می‌دهد که ۱۱۴ نفر از ۱۷۲ کارمندان متاهل، ۱۲۰ نفر از کارگزاران متاهل و ۱۲۸ نفر از ارباب رجوع متاهل بوده‌اند. از نظر توزیع جنسیت، جدول ۲ نشان می‌دهد که ۱۰۳ نفر از پاسخگویان کارمند مرد و ۵۹ نفر آنها زن می‌باشند، ۱۲۷ نفر از کارگزاران مرد و ۶ نفر آنها زن و در نهایت از ۱۹۹ نفر ارباب رجوع،

۱۲۲ نفر مرد و ۶۸ نفر زن بودند.

از نظر سطح تحصیلات جدول ۲ نشان می‌دهد که اکثر پاسخگویان کارمند تحصیلات کارشناسی و کارشناسی ارشد دارند، اکثر پاسخگویان کارگزار تحصیلات کاردانی و کارشناسی داشته و اکثر پاسخگویان ارباب رجوع تحصیلات کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد داشته‌اند. هم‌چنین بیشترین سابقه شغلی در گروه کارمندان بین ۶ تا ۱۰ سال سابقه، در گروه کارگزاران بیش از ۲۰ سال سابقه کاری داشتند.

۵. تجزیه و تحلیل فرضیه‌ها

در ذیل فرضیات پژوهش مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد:

فرضیه اصلی: سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر مبنای الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت از دیدگاه کارمندان، کارگزاران و ارباب رجوع تفاوت دارد.

جدول ۴. نتایج آزمون تحلیل واریانس متغیر سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر حسب گروه پاسخگو

متغیرها	گروه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	F	Sig
سبک زندگی کارگزاران سیاسی	کارمندان	۱۷۲	۳/۵۵	۰/۷۲	۴۲/۴۶	۰/۰۰۰۱
	کارگزاران	۱۲۸	۴/۰۳	۰/۳۲		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۳۷	۰/۷۴		
	کل	۵۰۹	۳/۶۱	۰/۷۰		

جدول ۴ نشان می‌دهد که سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر حسب نوع پاسخگویان (کارمند، کارگزار و ارباب رجوع) در سطح $p < 0.01$ تفاوت معناداری دارد. مقایسه میانگین‌ها نشان می‌دهد که میزان سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت یکسان نیست. سطح معناداری بدست آمده (۰/۰۰۰۱) بیانگر این است که فرضیه صفر پژوهش مبنی بر وجود شباهت در سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت رد شده است.

جدول ۵. نتایج آزمون تعقیبی متغیر سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر حسب گروه پاسخگو

متغیر وابسته	گروه‌ها	گروه‌ها	میانگین تفاوت	خطای استاندارد	سطح معناداری
سبک زندگی کارگزاران سیاسی	کارمندان	کارگزاران	۰/۴۸۰	۰/۰۷۴	۰/۰۰۰۱
		اریاب رجوع	۰/۱۷۷	۰/۰۶۸	۰/۰۳۴
	کارگزاران	اریاب رجوع	۰/۶۵۸	۰/۰۷۲	۰/۰۰۰۱

جدول ۵ نشان می‌دهد که کارگزاران شاخص‌های سبک زندگی خود را بیشتر از کارمندان و ارباب رجوع بر مبنای الگوی اسلامی-ایرانی ارزیابی کرده‌اند و کارمندان و خصوصا ارباب رجوع شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی را کمتر گزارش کرده‌اند.

فرضیه فرعی: مصادیق ارزش‌های اخلاق فردی و اجتماعی (تقوا، عدالت، امانت داری، تواضع و فروتنی، توجه به کرامت انسانها (تکریم انسان‌ها)، صداقت و راستی، ساده زیستی و قناعت، مسئولیت‌پذیری، قانون مداری، تخصص، مشورت و هم‌فکری و تعهد) در سبک زندگی کارگزاران سیاسی بر مبنای الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت از دیدگاه کارمندان، کارگزاران و ارباب رجوع تفاوت دارد.

جدول ۶: نتایج آزمون تحلیل واریانس متغیر شاخص‌ها در سبک زندگی کارگزاران

سیاسی بر حسب گروه پاسخگو

متغیرها	گروه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	F	sig
تقوا	کارمندان	۱۷۲	۳/۶۲	۰/۷۷	۵۲/۲۴	۰/۰۰۰۱
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۲۰	۰/۴۷		
	اریاب رجوع	۱۹۹	۳/۳۹	۰/۸۰		
	کل	۵۰۹	۳/۶۹	۰/۷۸		
عدالت	کارمندان	۱۷۲	۳/۴۳	۰/۸۱	۷۴/۴۶	۰/۰۰۰۱
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۲۶	۰/۴۷		
	اریاب رجوع	۱۹۹	۳/۳۰	۰/۸۳		
	کل	۵۰۹	۳/۶۱	۰/۸۴		
امانت داری	کارمندان	۱۷۲	۳/۸۳	۰/۷۳	۴۸/۱۰	۰/۰۰۰۱
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۳۸	۰/۵۰		
	اریاب رجوع	۱۹۹	۳/۶۶	۰/۷۲		
	کل	۵۰۹	۳/۹۱	۰/۷۳		
تواضع و فروتنی	کارمندان	۱۷۲	۳/۶۶	۰/۸۱	۳۸/۰۹	۰/۰۰۰۱
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۱۹	۰/۴۹		

تحلیل نشانه‌شناختی موانع تحقق اقتصاد مقاومتی و ارائه راهکارها.....

متغیرها	گروه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	F	sig
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۴۳	۰/۹۲		
	کل	۵۰۹	۳/۷۱	۰/۸۴		
توجه به کرامت انسان‌ها	کارمندان	۱۷۲	۳/۷۰	۰/۸۵	۳۸/۵۰	۰/۰۰۰۱
	کارگزاران	۱۳۸	۴/۱۴	۰/۵۵		
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۳۲	۰/۹۸		
	کل	۵۰۹	۳/۶۷	۰/۹۰		
	کارمندان	۱۷۲	۳/۵۷	۰/۸۴		
صداقت و راستی	کارگزاران	۱۳۸	۳/۸۳	۰/۶۴	۶/۸۹	۰/۰۰۱
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۵۱	۰/۸۸		
	کل	۵۰۹	۳/۶۲	۰/۸۲		
	کارمندان	۱۷۲	۳/۷۰	۰/۸۵		
ساده زیستی و قناعت	کارگزاران	۱۳۸	۴/۱۴	۰/۵۵	۳۸/۵۰	۰/۰۰۰۱
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۳۲	۰/۹۸		
	کل	۵۰۹	۳/۶۷	۰/۹۰		
	کارمندان	۱۷۲	۳/۷۰	۰/۸۵		
قانون‌مداری	کارگزاران	۱۳۸	۴/۰۶	۰/۴۷	۴۷/۷۴	۰/۰۰۰۱
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۳۱	۰/۷۹		
	کل	۵۰۹	۳/۶۰	۰/۷۹		
	کارمندان	۱۷۲	۳/۵۷	۰/۸۲		
مسئولیت‌پذیری	کارگزاران	۱۳۸	۳/۸۲	۰/۴۹	۲۵/۵۵	۰/۰۰۰۱
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۱۴	۰/۹۹		
	کل	۵۰۹	۳/۴۳	۰/۸۹		
	کارمندان	۱۷۲	۳/۴۶	۰/۹۰		
مشورت و همفکری	کارگزاران	۱۳۸	۳/۹۲	۰/۵۶	۴۶/۱۵	۰/۰۰۰۱
	ارباب رجوع	۱۹۹	۲/۹۰	۱/۱۷		
	کل	۵۰۹	۳/۲۵	۱/۰۶		
	کارمندان	۱۷۲	۳/۱۲	۰/۹۹		
تخصص	کارگزاران	۱۳۸	۳/۷۷	۰/۵۷	۱۲/۴۱	۰/۰۰۰۱
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۳۱	۰/۹۶		
	کل	۵۰۹	۳/۴۵	۰/۹۰		
	کارمندان	۱۷۲	۳/۳۶	۰/۹۸		
تعهد	کارگزاران	۱۳۸	۴/۱۴	۰/۶۱	۵/۵۸۴	۰/۰۰۳
	ارباب رجوع	۱۹۹	۳/۸۵	۰/۹۲		
	کل	۵۰۹	۳/۹۲	۰/۸۸		
	کارمندان	۱۷۲	۳/۸۳	۰/۹۸		

جدول ۶ نشان می‌دهد که شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی شامل تقوا، عدالت، امانت‌داری، تواضع و فروتنی، توجه به کرامت انسانی، صداقت و راستی،

ساده‌زیستی و قناعت، قانون‌مداری، مسئولیت‌پذیری، مشورت و همفکری، تخصص و تعهد بر حسب نوع پاسخگویان (کارمند، کارگزار و ارباب رجوع) در سطح $p < 0.01$ تفاوت معناداری دارد. مقایسه این میانگین‌ها نشان می‌دهد که میزان شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت یکسان نیست. سطح معناداری بدست آمده (۰/۰۰۰۱) بیانگر این است که فرضیه صفر تحقیق مبنی بر وجود شباهت در شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت از نظر پاسخگویان رد شده است (به دلیل اینکه مقدار sig یا عدد معناداری از ۰/۰۰۰۱ است که از ۰/۰۱ کمتر است در نتیجه رابطه معناداری بین شاخص‌ها و سبک زندگی کارگزاران وجود دارد).

۶. نتیجه‌گیری و پیشنهادات

تأثیر تمدن غربی بر سبک زندگی جامعه ایران بسیار جدی است، تا حدی که باعث تغییراتی در سبک زندگی جامعه ایرانی و کارگزاران شده است. این در حالی است که اسلام دارای برنامه و روش روشن برای زندگی است. لذا ضرورت اصلاح سبک زندگی عموم مردم به ویژه کارگزاران یکی از الزامات پیشرفت و تمدن‌سازی اسلامی است که باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد.

این پژوهش که با هدف ارائه الگوی سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت انجام شده است به دنبال ارائه الگویی برای کارگزاران بر مبنای اصول و ارزش‌های اسلامی است. براساس مطالعات صورت گرفته در حوزه‌های مختلف الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت و سبک زندگی، مؤلفه‌های مرتبط با سبک زندگی کارگزاران سیاسی برگرفته از قرآن، سنت معصومین (ع) و عقل استخراج شده است. پس از تعیین مؤلفه‌های الگوی سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، شاخص‌سازی مؤلفه‌های مذکور مبتنی بر مبانی نظری و مصاحبه‌های اختصاصی با نخبگان، تعیین گردید که در نهایت آنها را جهت بررسی سبک زندگی کارگزاران سیاسی استان فارس به کار برده شد.

براساس یافته‌های حاصل از تحلیل داده‌ها، نشان می‌دهد که هر سه گروه پاسخگویان (کارمند، کارگزار، ارباب رجوع) سبک زندگی کارگزاران سیاسی را بر

مبنای الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت ارزیابی کرده‌اند. اما مقایسه میانگین شاخص‌ها از دیدگاه سه گروه پاسخگویان (کارمند، کارگزار، ارباب رجوع) نشان می‌دهد که شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی از دیدگاه کارگزاران بیشتر از دیدگاه کارمندان و ارباب رجوع است و کارمندان هم از ارباب رجوع بیشتر است. این امر نشانگر آن است که کارگزاران بیشترین میزان رضایتمندی را از خود دارند و ارباب رجوع بیشترین میزان نارضایتی را داشته‌اند. ارباب رجوع معتقد است که کارگزاران شاخص‌های سبک زندگی اسلامی- ایرانی را به طور کامل رعایت نمی‌کنند و وضعیت موجود آن‌ها تا رسیدن به وضعیت مطلوب سبک زندگی اسلامی- ایرانی فاصله دارد که نظام اسلامی باید با الگوگیری از سبک زندگی اسلامی و ایرانی زمینه و شرایط لازم را برای تربیت کارگزاران سیاسی به گونه‌ای که تمام ویژگی تربیت سیاسی را دارا باشند فراهم نماید و این میانگین فاصله موجود بین دیدگاه کارگزاران و ارباب رجوع را به حداقل ممکن کاهش دهد و در مسیر کسب رضایتمندی بیشتر ارباب رجوع گام بردارد. بنابراین گسترش ارزش‌های اسلامی در جامعه برای تمدن‌سازی اسلامی با اصلاح سبک زندگی کارگزاران امکان می‌یابد.

با توجه به نتایج تحقیق که نشانگر اثرگذاری سبک زندگی و شاخص‌های سبک زندگی کارگزاران سیاسی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت است، در ادامه پیشنهادهایی به منظور ارتقای نگرش‌ها و رفتارها و سطح زندگی کارگزاران ارائه می‌شود:

- تولید و ترویج فقه سیاسی روزآمد و تلاش برای عملی‌سازی معارف دین و تبدیل آنها به رفتار در زندگی فردی و اجتماعی کارگزاران
- عزم و تلاش نخبگان و اراده و عزم مسئولین، تولید فکر و تدوین و تصویب برنامه‌های اصلاحی
- شاخص‌های سبک زندگی در سیاست‌گذاری و برنامه ریزی و اقدامات دستگاه‌های حاکمیتی قرار گیرد.
- برجسته‌سازی و محور قرار دادن مصادیق سبک زندگی اسلامی در تولیدات و محصولات فرهنگی اعم از دیداری و شنیداری، مجازی و مکتوب، اسباب بازی‌ها

- و بازی‌های رایانه‌ای، رسانه‌ها و صدا و سیما، منابر و وعظ و خطابه‌ها، تریبون‌ها و سخنرانی‌ها و غیره.
- کمرنگ ساختن مبانی غربی و مصادیق مادی سبک زندگی از طریق وسایل جمعی
- ارتقای توانایی تشخیص و تمیز راه حل درست از نادرست از طریق برهان و استدلال
- ارتقاء مهارت‌های تفکر تحلیلی از طریق دوره‌های آموزشی
- دوراندیشی مدیر و سیاست‌گذار، در نظر گرفتن منافع بلندمدت کارکنان، سازمان و جامعه و عدم محدود اندیشی و کوتاه‌نگری
- انتخاب راه حل هم راستا با اخلاقیات و معنویات حتی در سخت‌ترین مشکلات
- دوری از اسراف و تجمل‌گرایی به خصوص در زندگی شخصی و نیز در محیط‌های کاری
- داشتن حس قانع بودن و کاهش توقعات هم از لحاظ شغلی و هم از لحاظ زندگی و مادیات
- پرهیز از دنیاپرستی و عدم تأثیرپذیری از پست و مقام
- الگو بودن مدیر و سیاست‌گذار در رعایت ارزش‌های معنوی مانند راست‌گویی، درستکاری و پاسخگویی
- جذابیت مدیر و سیاست‌گذار از نظر ویژگی‌های رفتاری و شخصیتی
- الگو بودن مدیر و سیاست‌گذار از نظر انجام رفتارهای درست در موقعیت‌های گوناگون
- ایجاد زمینه برای نظارت عمومی (امر به معروف) و نظارت حکومتی بر عملکرد زندگی مسئولین
- توجه به روحیه تعاون و کار جمعی و پرهیز از فردگرایی در حکومت و تصمیم‌گیری‌های اجتماعی.
- شایسته‌سالاری و شایسته‌گزینی و دوری از جناح‌بازی و باندگرایی
- (انتخاب مدیران و سرپرستان براساس شایسته‌سالاری، مسئولیت‌پذیری و وجدان کاری انجام گیرد و دارای این شرایط باشد: انعطاف‌پذیر بوده، دارای عدالت و انضباط شغلی، زمینه‌ساز مشارکت در تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی، ثبات در تصمیمات، مهارت تصمیم‌گیری در سیستم را افزایش دهد و از درک متقابل بالایی برخوردار باشند).

منابع

۱. ازدری، محمد (۱۳۹۴). بررسی مؤلفه های سبک زندگی از نگاه اسلام و ائمه علیهم السلام و مقایسه آن با سبک زندگی سرمایه‌داری، فرهنگ مردم ایران، شماره ۴۰ و ۴۱.
۲. استوری، جان (۱۳۸۹). مطالعات فرهنگی درباره فرهنگ عامه، مترجم حسین پاینده، چاپ دوم، تهران: آگاه.
۳. امرائی، حسن (۱۳۸۸). مهندسی سیاست. تهران. شوکا. چاپ اول.
۴. برزگر، ابراهیم. امانلو، حسین (۱۳۹۵). شاخص‌های مطلوب سبک زندگی کارگزاران نظام مردم سالار دینی ایران، فصلنامه پژوهش‌های راهبردی سیاست، سال چهارم، شماره ۱۶.
۵. بوردیو، پی. یر (۱۳۹۰). تمایز، نقد اجتماعی قضاوت‌های ذوقی، چاپ اول، ترجمه حسن چاوشیان، تهران: ثالث.
۶. چاوشیان، حسن (۱۳۸۱). سبک زندگی هویت اجتماعی، مصرف و انتخاب‌های ذوقی به عنوان تمایز و تشابه اجتماعی در دوره مدرنیته اخیر، رساله دکتری، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران.
۷. خطیبی، حسین؛ ساجدی، ابوالفضل (۱۳۹۲). مروری بر شاخص‌های سبک زندگی اسلامی، ادیان، مذاهب و عرفان: معرفت، شماره ۱۸۵.
۸. رحمانی فیروزجاه، علی؛ سهرابی، سعدیه (۱۳۹۲). سبک زندگی و دین‌داری، چاپ اول، تهران: نگاه بینه.
۹. رستمی، احسان؛ اردشیر زاده، مرجان (۱۳۹۲). نگاهی به نظریه‌های سبک زندگی، مطالعات سبک زندگی، شماره ۳.
۱۰. زیمل، گئورگ (۱۳۸۲). کلان‌شهر و حیات ذهنی، ترجمه یوسف ابادری، نامه علوم اجتماعی، بهار، شماره ۳.
۱۱. سیدپور آذر، حسن (۱۳۹۲). مولفه‌های اخلاقی مصرف در سبک زندگی کارگزاران، فصلنامه مطالعات سبک زندگی، سال دوم، شماره ۳.
۱۲. شریفی، احمد حسین (۱۳۹۱). همیشه بهار، اخلاق و سبک زندگی اسلامی، نشر معارف.
۱۳. فارابی، ابونصر محمد (۱۳۷۹). اندیشه‌های اهل مدینه فاضله. مترجم: دکتر سید جعفر سجادی، سازمان چاپ و انتشارات. چاپ اول.
۱۴. فائق، مجتبی (۱۳۹۳). آسیب‌شناسی اخلاق سیاسی کارگزاران حکومت از دیدگاه نهج‌البلاغه، علوم قرآن و حدیث: پژوهش‌های نهج‌البلاغه، شماره ۴۳.
۱۵. فرضی شوب، منیره و همکاران (۱۳۹۲). مؤلفه‌های سبک زندگی با نگاهی به سیره و سخنان پیامبر (ص)، مجموعه مقالات دانشگاه علامه طباطبائی، شماره ۲۸۶.

۱۶. گیدنز، آنتونی (۱۳۷۷). پیامدهای مدرنیته، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: نشر نی.
۱۷. گیدنز، آنتونی (۱۳۸۷). سیاست، جامعه‌شناسی و نظریه اجتماعی، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: نشر نی.
۱۸. ویلن، تورستین (۱۳۸۳). نظریه طبقه مرفه، ترجمه فرهنگ ارشاد، نشر نی.
19. Adler, Alfred (1929), *The Science of Living*, New York, Inc.
20. Brake, M. (1980) *The Sociology of Youth Culture and Youth Subcultures*, London: Routledge.
21. Miles, S. (1998), *Consumerism as a Way of Life*, London: Sage.
22. Oxford Advanced Learners' Dictionary Life Style (2006), Oxford: Oxford University Press.
23. Sobel, Michel E. (1987), *Lifestyle and Social Structure: Concepts, Definition and Analysis*, Academ Press.
24. Weber, Max (1946), *Essays in Sociology*, Eds, H. H. Gerth and C. Wright Mills, New York. Oxford University Press, inc.

